

Taksiliikenteen täydentävä hintaseuranta

Taustaraportti

Heikki Metsäranta, Kari Hillo, Johanna Piipponen, Elina Lämsä, Sami Suninen, Hanna Strömmer

Sisällysluettelo

1	Johdanto	1
1.1	Taksiliikenteen hintojen seurannan tarpeet	1
1.2	Taksiliikenteen hintaseurannan nykytila	1
1.3	Ehdotus täydentävästä taksiliikenteen hintaseurannasta	1
2	Taksiliikenteen täydentävä hintaindeksi	2
2.1	Tyypimatkat	2
2.2	Aluejako	2
2.3	Otokset	4
2.4	Keruu tapa ja tiedonkeruun toistoväli	4
2.5	Hintaindeksin laskenta.....	5
2.6	Taksiliikenteen täydentävän hintaindeksi harhat	6
3	Taksiliikenteen täydentävä hintaseuranta Q4/2018	7
4	Vertailu taksiliikenteen kustannusindeksiin ja kuluttajahintaindeksiin	9
5	Suosituks	9

1 Johdanto

1.1 Taksiliikenteen hintojen seurannan tarpeet

Laki liikenteen palveluista (320/2017) velvoittaa Liikenne- ja viestintävirasto Traficommin seuraamaan matkustajille tarjottavien taksiliikenteen palveluiden hinnoittelua ja arvioimaan hintojen muutoksen kohtuullisuutta. Taksiliikenteen hintojen seurantaan tarvitaan seuraavissa Traficomille osoitetuissa tehtävissä:

- hintojen nousun kohtuullisuuden arviointi ja hintasääntelyn tarpeen arviointi
- liikennepalvelulain vaikutusten arviointi
- liikennejärjestelmän ja liikenteen markkinoiden tilan seuranta.

1.2 Taksiliikenteen hintaseurannan nykytila

Keväällä 2018 valmistuneessa Traficommin julkaisussa (15/2018) on esitetty ehdotukset taksiliikenteen hintojen seurannasta ja enimmäishintojen laskentaperusteista. Raportin suositusten mukaan Trafi seuraa taksiliikenteen hintojen kehitystä neljännesvuosittain 8 välityskeskukseen alueella toteutuneiden taksimatkojen hintatiedosta. Trafi hankkii tiedot välityskeskuksilta, jotka tuottavat hintatiedon taksimittaridatasta. Taksimittaridata on paras käytettävissä oleva aineisto taksimatkojen toteutuneiden hintojen seurantaan. Hintaseuranta tilastoidaan taksiliikenteen hintaindeksinä. Ensimmäinen tiedonkeruu kohdistui vuoden 2018 kolmanteen neljännekseen. Tämä hintaseuranta palvelee ensisijaisesti hintamuutosten kohtuullisuuden ja hintasääntelyn tarpeen arviointia.

Taksiliikenteen hintoja seurataan osana Tilastokeskuksen kuluttajahintaindeksiä. Hintatiedot kerätään määrättyille tyyppimatkoille ennen matkaa annettuina arvioina, jotka perustuvat osin ilmoitettuihin hintatietoihin, osin taksimatkalaskureihin ja osin liikennöitsijöiltä kysytyihin tietoihin. Hintatiedot kerätään kuukausittain ja julkaistaan StatFin-tietokannassa osana koko maan kuluttajahintaindeksiä. Taksiliikenteen hintatietoja on kerätty heinäkuusta 2018 alkaen, jolloin laki liikenteen palveluista astui voimaan. Taksiliikenteen kuluttajahinnat kerätään suuralueittain (NUTS2-aluejako). Alueindeksejä ei julkisteta, mutta niitä käytetään koko maan indeksin laskennassa.

Mainitut taksiliikenteen hintaseurannat riittävät kattamaan tarpeet taksiliikenteen hintasääntelyn harkinnasta sekä kuluttajahintojen yleisestä seurannasta. Liikennepalvelulain vaikutusten arviointiin ja liikennemarkkinoiden seurantaan tarvitaan kuitenkin kattavampaa tietoa taksiliikenteen hinnoista. Lisää tietoa tarvitaan erityisesti maaseutumaisien alueiden hintakehityksestä sekä alueellisista eroista.

1.3 Ehdotus täydentävästä taksiliikenteen hintaseurannasta

Taksiliikenteen hintaseurannan täydentävän tiedonkeruun tavaksi ehdotetaan tässä raportissa keskitettyä tiedonkeruuta, jolla voidaan kustannustehokkaasti kerätä määriteltävät otokset eri puolilta maata (hintatietojen keruutapoja on vertailtu Traficommin julkaisussa 15/2018). Tiedonkeruussa hyödynnetään yritysten kansallisessa liikkumispalvelukatalogissa (NAP) vaihtelevasti ilmoittamia yksikköhintoja ja täydentäviä tiedusteluja. Yksikköhintatietojen perusteella lasketaan tyyppimatkojen vertailuhinnat ja indeksit maakunnittain ja aluetyypeittäin.

2 Taksiliikenteen täydentävä hintaindeksi

2.1 Tyypimatkat

Taksiliikenteen täydentävän hintaindeksin laskenta perustuu yritysten ilmoittamien hinnoitteluperusteiden mukaisesti määritettyjen tyypimatkojen vertailuhintoihin. Indeksissä ei seurata kaikkien taksimatkojen hintoja eivätkä hinnat ole toteutuneita matkojen hintoja. Tavoitteena on seurata kaikkialla maassa kuluttajien saatavilla olevien taksipalvelujen hintojen kehitystä. Käytettävät tyypimatkat ovat:

1. 5 kilometrin pituinen taksimatka arkena klo 14 (päiväajan hinta)
2. 5 kilometrin pituinen taksimatka arkena klo 23 (yö-/pyhähinta)
3. 15 kilometrin pituinen taksimatka arkena klo 14 (päiväajan hinta)
4. 15 kilometrin pituinen taksimatka arkena klo 23 (yö-/pyhähinta)
5. Taksimatka keskustasta lentokentälle arkena klo 14 (päiväajan hinta)
6. Taksimatka lentokentältä keskustaan arkena klo 23 (yö-/pyhähinta).

Tyypimatkan vertailuhinta määritetään 1–2 henkilön perusmaksun (lähtömaksun), kilometrihinnan (€/km) ja mahdollisen aikaveloituksen (€/min) perusteella. Taksimatkan keskinopeudeksi oletetaan päiväajan tyypimatkoilla 35 km/h ja yöajan tyypimatkoilla 40 km/h, jos hinnoitteluperusteisiin kuuluu aikaveloitus. Nopeustasot vastaavat valtakunnallisesta henkilöliikennetutkimuksesta (HLT) sekä välityskeskusten taksamittaridatasta laskettuja taksimatkojen keskinopeuksia. Matka lentokentälle tai lentokentältä on mukana vain niissä maakuntakeskuksissa, joissa on lentoasema ja säännöllistä lentoliikennettä.

Ennakkotilaus-, odotus-, avustus-, tavara- ja muita maksuja ei oteta huomioon vertailuhinnan määrittelyssä.

2.2 Aluejako

Koko maan taksiliikenteen täydentävä hintaindeksi lasketaan maakuntien vertailuhinnoista liikevaihto-osuuksilla (luku 2.3) painottaen. Hintaindeksit esitetään maakunnittain sekä lisäksi tilastollisessa kuntaryhmittelyssä. *Taulukossa 1* on esitetty kuntien lukumäärä käytetyssä aluejaottelussa.

Taksiliikenteen täydentävän hintaindeksin (30.6.2018=100) painorakenne on taksiryitysten ELY-keskuksille keväällä 2016 ilmoittamien vuoden 2015 liikevaihtojen mukainen. Painorakenteessa käytetty taksiliikenteen kokonaisliikevaihto vuonna 2015 oli noin 845 miljoonaa euroa. *Taulukossa 2* on esitetty liikevaihto-osuudet käytetyssä aluejaottelussa.

Taulukko 1. Manner-Suomen kuntien lukumäärä maakunnittain ja tilastollisen kuntaryhmittelyn mukaisesti.

	Kaupunki- maiset kunnat	Maaseutu- maiset kunnat	Taajaan asutut kunnat	Yhteensä
Etelä-Karjala	2	7		9
Etelä-Pohjanmaa	1	10	6	17
Etelä-Savo	2	11	1	14
Kainuu	1	4	3	8
Kanta-Häme	3	6	2	11
Keski-Pohjanmaa	1	7		8
Keski-Suomi	1	17	5	23
Kymenlaakso	3	4		7
Lappi	3	15	3	21
Pirkanmaa	7	9	6	22
Pohjanmaa	3	10	2	15
Pohjois-Karjala	1	8	4	13
Pohjois-Pohjanmaa	3	18	9	30
Pohjois-Savo	3	13	2	18
Päijät-Häme	3	4	2	9
Satakunta	3	9	5	17
Uusimaa	13	7	6	26
Varsinais-Suomi	4	14	9	27
Yhteensä	57	173	65	295

Taulukko 2. Taksiliikenteen liikevaihdon jakautuminen maakunnittain ja tilastollisen kuntaryhmittelyn mukaisesti vuonna 2015.

	Kaupunki- maiset kunnat	Maaseutu- maiset kunnat	Taajaan asutut kunnat	Yhteensä
Etelä-Karjala	66,4 %	33,6 %	0,0 %	2,3 %
Etelä-Pohjanmaa	27,7 %	33,3 %	39,1 %	2,3 %
Etelä-Savo	43,2 %	43,6 %	13,2 %	2,9 %
Kainuu	32,9 %	21,0 %	46,1 %	1,8 %
Kanta-Häme	65,6 %	21,0 %	13,4 %	2,4 %
Keski-Pohjanmaa	58,4 %	41,6 %	0,0 %	0,9 %
Keski-Suomi	33,9 %	34,0 %	32,1 %	4,3 %
Kymenlaakso	85,2 %	14,8 %	0,0 %	2,1 %
Lappi	40,0 %	47,6 %	12,4 %	4,5 %
Pirkanmaa	77,7 %	9,9 %	12,3 %	8,4 %
Pohjanmaa	55,1 %	30,7 %	14,2 %	2,3 %
Pohjois-Karjala	33,5 %	40,1 %	26,5 %	2,6 %
Pohjois-Pohjanmaa	50,5 %	23,7 %	25,8 %	6,5 %
Pohjois-Savo	50,9 %	35,7 %	13,4 %	4,1 %
Päijät-Häme	75,9 %	12,2 %	12,0 %	2,9 %
Satakunta	54,1 %	21,1 %	24,8 %	3,1 %
Uusimaa	92,5 %	1,0 %	6,5 %	39,3 %
Varsinais-Suomi	64,3 %	12,4 %	23,3 %	7,2 %
Yhteensä	70,1 %	15,9 %	14,0 %	100,0 %

2.3 Otokset

Taksiliikenteen täydentävän hintaseurannan otoksessa ovat kaikki 173 maaseutu- maista kuntaa ja kaikki 65 taajaan asuttua kuntaa. Kaupunkimaisista kunnista (57) ovat mukana 19 maakuntakeskusta (Kymenlaaksossa Kotka ja Kouvola). Täydentävän seurannan päätarkoituksena on tuoda alueellista kattavuutta erityisesti maaseutumaisille alueille. Taajaan asutut kunnat ja maakuntakeskukset on otettu mukaan hintaseurantaan maakuntatason kattavuuden takia. Hintaseurantaan valittavien yritysten otos on määritetty tilastollisen kuntaryhmytyksen mukaisesti:

- maaseutumaiset kunnat: 306 yritystä, 22 % luvista ja keskimäärin 1,8 yritystä kuntaa kohti
- taajaan asutut kunnat: 129 yritystä, 8 % luvista ja keskimäärin 2,0 yritystä kuntaa kohti
- kaupunkimaiset kunnat: 102 yritystä maakuntakeskuksista, 2 % luvista ja keskimäärin 1,8 yritystä kaupunkimaisista kuntaa kohti ja 5,4 yritystä maakuntakeskusta kohti.

Taulukko 3. Taksiliikenteen täydentävän hintaseurannan yritysotos maakunnittain ja tilastollisen kuntaryhmittelyn mukaisesti.

	Kaupunki- mais kunnat	Maaseutu- mais kunnat	Taajaan asutut kunnat	Yhteensä
Etelä-Karjala	3	13		16
Etelä-Pohjanmaa	3	17	13	33
Etelä-Savo	2	17	3	22
Kainuu	2	5	8	15
Kanta-Häme	3	15	5	23
Keski-Pohjanmaa	2	8		10
Keski-Suomi	6	25	8	39
Kymenlaakso	5	8		13
Lappi	3	23	5	31
Pirkanmaa	9	18	12	39
Pohjanmaa	3	27	3	33
Pohjois-Karjala	3	18	7	28
Pohjois-Pohjanmaa	8	30	16	54
Pohjois-Savo	5	24	4	33
Päijät-Häme	5	7	4	16
Satakunta	4	15	10	29
Uusimaa	28	11	16	55
Varsinais-Suomi	8	25	15	48
Yhteensä	102	306	129	537

2.4 Keruutapa ja tiedonkeruun toistoväli

Kustakin otoksessa olevasta yrityksestä kerätään 4–8 hintahavaintoa: kahtena ajankohtana (päivä, yö) perusmaksu, kilometriveloitusta ja aikaveloitusta sekä eräissä kaupungeissa hinta matkalle keskustasta lentokentälle ja lentokentältä keskustaan. Hintahavaintojen kokonaismäärä on alkuvaiheessa noin 2 500, mutta aikaveloituksen yleistymisen voi kasvattaa havaintomäärää joillakin sadoilla.

Hintatietojen kokoamisen pohjana on otosmäärittelyn mukaisesti muodostettu lista kunnittain tarvittavasta yritysten määrästä. Ensimmäisellä kerralla hintatietojen keruu on tehty seuraavasti:

1. Liikennepalvelukatalogista (NAP, <https://finap.fi>) on katsottu kunnan alueen taksiryrittäjät ja heidän palvelussa ilmoittamansa yhteystiedot ja hintatiedot.
2. Jos yrittäjä ei ole ilmoittanut hintatietoja tai tiedot eivät riitä tyyppimatkojen vertailuhinnan laskemiseen, tieto on selvitetty yrittäjän Internet-sivulta tai puhelimitse kysymällä.
3. Jos liikennepalvelukatalogissa ei ole ollut riittävää määrää yrityksiä jonkin kunnan alueella, on selvitetty Internet-haulla, mitä taksipalveluja kunnan alueella tarjotaan ja selvitetty hinnat löydettyjen yrittäjien Internet sivuilta tai puhelimitse kysymällä.
4. Seurantapohjaan on kirjattu yrittäjän yhteystieto ja hintatiedon hankintatapa (NAP, Internet-sivu, muu hinnasto, puhelinsoitto).
5. Tyyppimatkojen hinnat on laskettu yritysten ilmoittamien yksikköhintojen mukaisesti yrityskohtaisesti.

Yrittäjien yhteystiedot on poistettu NAP:n julkisesta käyttöliittymästä vuoden 2019 alussa, mutta tiedot ovat Liikenne- ja viestintäviraston luparekisterissä.

Taksiliikenteen täydentävän hintaseurannan ensimmäinen tiedonkeruu on toteutettu tämän määrittelytyön yhteydessä vuoden 2018 viimeiseltä vuosineljännekseltä loka-kuussa 2018. Tiedonkeruu ehdotetaan tehtäväksi neljä kertaa vuodessa samoilta yrittäjiltä seuraavina ajanjaksoina:

- Q1 helmikuun 1. ja 2. ensimmäisen viikon aikana
- Q2 toukokuun 2. ja 3. viikon aikana
- Q3 elokuun 3. ja 4. viikon aikana
- Q4 lokakuun 1. ja 2. viikon aikana.

Hintatiedon keruun etenemistapa on sama kuin ensimmäisellä keruukierroksella. On kuitenkin syytä huomata, että Liikennepalvelukatalogissa esitetyt hintatiedot voivat olla vanhentuneita. Pitkään samana säilyneitä hintoja on perusteltua tarkistaa yrittäjän Internet sivulta tai puhelimitse. On toisaalta odotettavaa, että liikkumispalvelukatalogissa ilmoitettujen hintatietojen määrä jatkuvasti kasvaa, jolloin yrittäjän Internet-sivulta tai puhelimitse kysymällä tarkistettavien tietojen määrä vähenee. Jos seurannassa ollut yritys on lopettanut taksiliiketoiminnan, sen tilalle valitaan alueelta toinen taksiryitys.

Kerättyjä hintatietoja verrataan yrityksittäin edellisen tiedonkeruun hintoihin. Muutuneet hinnat on aiheellista tarkistaa ja varmistaa, että kaikki hintaan vaikuttavat muutokset (kuten aikaveloituksen käyttöönotto) on otettu huomioon.

2.5 Hintaindeksin laskenta

Tyyppimatkan vertailuhinta maakunnittain ja kuntaryhmittäin sekä maakunta- tai kuntaryhmäkohtainen taksimatkojen vertailuhinta lasketaan hintahavaintojen geometrisina keskiarvoina. Valtakunnallinen indeksi lasketaan maakuntien vertailuhinnoista liikevaihto-osuudella painotettuna geometrisena keskiarvona.

2.6 Taksiliikenteen täydentävän hintaindeksi harhat

Ehdotettu taksiliikenteen täydentävä hintaseuranta perustuu kuluttajahintaindeksin tavoin otoksiin ja on harhainen todellisuuteen nähden. Seuraavassa pohditaan merkittävimpiä harhojen syitä.

Taksimatkojen todellinen kulutus vaihtelee alueittain ja toteutuneet matkat ovat alueesta riippuen keskimäärin erilaisia kuin seurattava tyyppimatka. Myöskään tyyppimatkojen keskinäisistä kulutuseroista ei ole tietoa. Kukin tyyppimatka saa vertailuhintojen laskennassa yhtä suuren painon. Harhan suuruus riippuu siitä, mikä todellinen kulutuksen rakenne on.

Taksimatkojen toteutuneet hinnat voivat olla erilaisia kuin yksikköhintojen mukaan tyyppimatkoille lasketut hinnat. Erot voivat syntyä esimerkiksi odotusajan maksun tai erilaisten lisä- ja palvelumaksujen takia. Matkan keskinopeus voi poiketa arvioidusta (35 km/h päivällä ja 40 km/h yöllä), jolloin hinta muodostuu erilaiseksi. Keskinopeuden muutos 1 km/h vaikuttaa hintaseurannassa olevan otoksen koko maan vertailuhintaan noin 0,2 %. Uudellamaalla vaikutus on 0,5 %. Lisäksi on mahdollista, että matkan hinta sovitaan etukäteen tietyn suuruiseksi riippumatta tarkasta matkan pituudesta tai kestosta.

Tiedonkeruussa voi tapahtua luku- tai tallennusvirheitä. Jos hintatiedon virhe on suhteellisen pieni, se voi jäädä tarkistuksessa huomaamatta jää vääristämään vertailuhintoja. Toisaalta on mahdollista, että kansallisessa liikennepalvelukatalogissa ilmoitettu hinta ei ole ajan tasalla. Yhdestä lähteestä kerättyä hintatietoa ei tarkisteta liikennöitsijältä, vaan virhe jää indeksiin.

Tiedonkeruun otoksen ulkopuolella voi tapahtua markkinoihin ja hintatasoihin vaikuttavia muutoksia. Markkinoille tulevat uudet taksiyritykset ja nykyiset otoksen ulkopuolelle jääneet taksiyritykset voivat muuttaa hinnoitteluaan. Tällaiset voivat näkyä hintaseurannassa siinä tapauksessa, että otokseen kuuluvat yritykset muuttavat omaa hinnoitteluaan. Muutokset voivat jäädä myös kokonaan havaitsematta.

Taksiliikenteen hinnoittelumallit voivat yleisesti monipuolistua jatkossa siten, että tyyppimatkojen vertailuhintoihin perustuva seuranta ei enää ole mahdollinen. Tällöin hintaseurannan tapa on suunniteltava uudestaan, ja indeksiin tulee epäjatkuuuskohta.

3 Taksiliikenteen täydentävä hintaseuranta Q4/2018

Syys-lokakuun vaihteessa 2018 toteutettiin noin 146 yrittäjää kattanut tiedonkeruun kokeilu. Tarkoituksena oli selvittää hintatietojen saatavuus sekä tiedonkeruun vaatima aika. Kokeilun perusteella yhden hintahavainnon keräämiseen kuluu keskimäärin 5 minuuttia. Kokeilu laajennettiin lokakuussa 2018 kattamaan luvussa 2.3 kuvattujen otosten mukainen hintatiedonkeruu. Syyskuussa kerätyt hintatiedot tarkistettiin. Hintatietojen perusteella lasketut maakuntakohtaiset ja aluetyyppikohtaiset vertailuhinnat ja hintaindeksit on esitetty *taulukossa 4*.

Tämän hintaseurannan perusteella taksiliikenteen hinnat ovat lokakuussa 2018 koko maassa keskimäärin 3,6 % korkeammat kuin enimmäishinnat ennen liikenteen palveluista annetun lain voimaantuloa. Suurimmat hintojen nousut ovat tapahtuneet Kymenlaaksossa (9,2 %), Uudellamaalla (7,7 %), Kainuussa (7,2 %), Päijät-Hämeessä (6,0 %) ja Pirkanmaalla (3,3 %). Hintojen nousu johtuu Kainuussa perusmaksun korotuksesta ja Pirkanmaalla kilometrihinnan korotuksesta. Päijät-Hämeessä, Uudellamaalla ja Kymenlaaksossa muutos johtuu minuuttiveloituksen käyttöönotosta. Todelliseen hintaan vaikuttaa tällöin myös matkan kesto. Tämän indeksin laskennassa käytetyillä keskinopeuksilla aikaveloitus johtaa useimmissa tapauksissa hintojen nousuun.

Hinnat ovat laskeneet kuudessa maakunnassa, eniten Kanta-Hämeessä (-2,3 %). Hintojen lasku johtuu yleisimmin vyöhykehintojen käyttöönotosta. Jotkut yrittäjät ovat myös laskeneet perusmaksua tai kilometrihintaa ottamatta käyttöön aikaveloitusta.

Kuntaryhmien kesken vertailtuna hintojen nousu on ollut suurempaa maakuntakeskuksissa (2,2 %) kuin maaseutumaisissa kunnissa (1,9 %) ja taajaan asutuissa kunnissa (1,2 %). Kuntaryhmien hintamuutoksia ei voi suoraan verrata kokonaisindeksi muutokseen, koska kuntaryhmien indeksin laskennassa ei ole voitu huomioida liikevaihtopainotuksia. Koko maan indeksin laskennassa on käytetty liikevaihdolla painotettua keskiarvoa, jolloin Uudenmaan merkittävä osuus markkinoista nostaa kokonaisindeksin muutosta.

Taulukko 4. Lokakuussa 2018 kerättyjen hintatietojen perusteella määritetyt aluekohtaiset vertailuhinnat ja hintaindeksit.

Maakunta	2018 vertailuhinnat				2018 hintaindeksi			
	Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3	Q4
Etelä-Karjala	20,76	20,76		20,61	100	100		99,3
Etelä-Pohjanmaa	22,16	22,16		22,35	100	100		100,9
Etelä-Savo	21,72	21,72		21,72	100	100		100,0
Kainuu	22,15	22,15		23,74	100	100		107,2
Kanta-Häme	21,97	21,97		21,47	100	100		97,7
Keski-Pohjanmaa	23,20	23,20		23,20	100	100		100,0
Keski-Suomi	22,96	22,96		22,87	100	100		99,6
Kymenlaakso	21,97	21,97		23,99	100	100		109,2
Lappi	21,90	21,90		21,98	100	100		100,4
Pirkanmaa	23,11	23,11		23,88	100	100		103,3
Pohjanmaa	22,07	22,07		22,07	100	100		100,0
Pohjois-Karjala	22,18	22,18		22,18	100	100		100,0
Pohjois-Pohjanmaa	22,39	22,39		22,61	100	100		101,0
Pohjois-Savo	22,67	22,67		22,52	100	100		99,3
Päijät-Häme	21,97	21,97		23,29	100	100		106,0
Satakunta	21,29	21,29		21,19	100	100		99,5
Uusimaa	24,79	24,79		26,70	100	100		107,7
Varsinais-Suomi	21,90	21,90		21,70	100	100		99,1
YHTEENSÄ	23,20	23,20		24,04	100	100		103,6

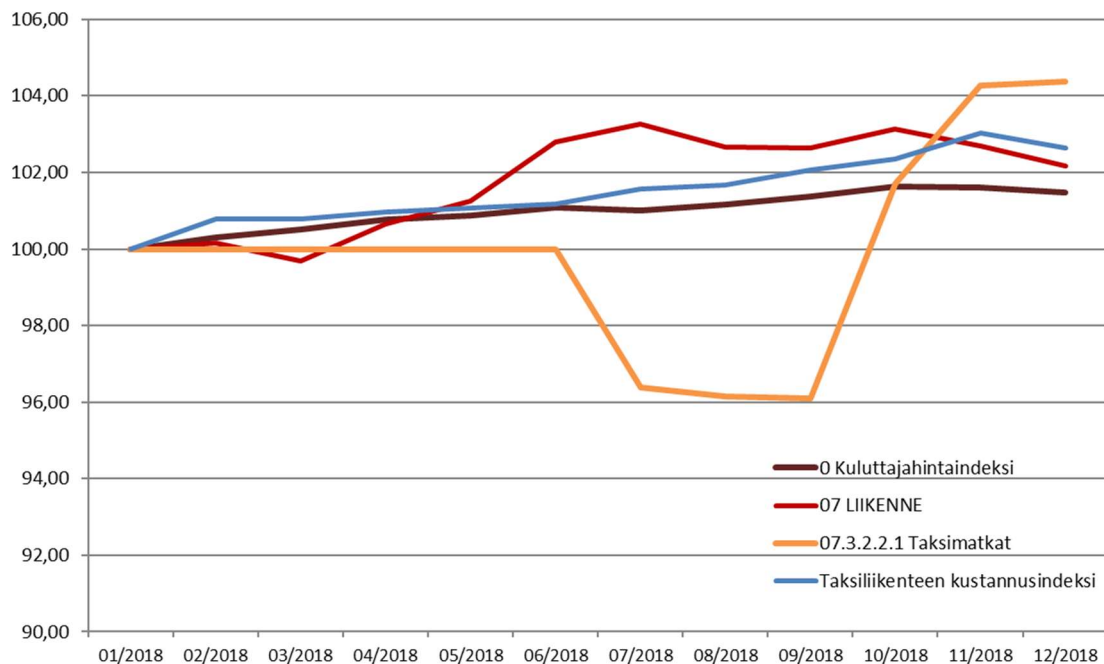
Kuntaryhmä	Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3	Q4
Kaupunkimaiset kunnat	24,07	24,07		24,60	100	100		102,2
Maaseutumaiset kunnat	21,97	21,97		22,39	100	100		101,9
Taajaan asutut kunnat	21,97	21,97		22,23	100	100		101,2

4 Vertailu taksiliikenteen kustannusindeksiin ja kuluttajahintaindeksiin

Taksiliikenteen täydentävän hintaseurannan vuoden viimeisen kvartaalin tietoja voidaan verrata Tilastokeskuksen kuluttajahintaindeksin tietoihin ja taksiliikenteen kustannusindeksin tietoihin (kuva 1).

Kuluttajahintaindeksi on vuonna 2018 kokonaisuutena noussut tasaisesti siten, että indeksin arvo vuoden viimeisellä kvartaalilla oli 1,5–1,6 % korkeampi kuin tammikuussa. Liikenteen hintaindeksin arvo viimeisellä kvartaalilla oli 2,2–3,1 % korkeampi kuin tammikuussa. Näihin verrattuna taksimatkojen indeksin nousu lokakuun jälkeen on ollut merkittävää: taksimatkojen hintataso nousi tammikuusta joulukuuhun 4,4 %. Kuluttajahintaindeksissä havaittu nousu on samaa suuruusluokkaa kuin taksiliikenteen täydentävän hintaseurannan edellä kuvattu muutos vuoden 2018 toisen ja neljännen kvartaalin välillä.

Taksiliikenteen kustannustaso on vuonna 2018 noussut tammikuusta joulukuuhun mennessä 2,6 %. Kustannustason nousu selittää osittain taksiliikenteen hintatason nousua.

Kuva 1. Kuluttajahintaindeksin kokonaisindeksin, liikenteen osaindeksin ja taksimatkojen osaindeksin (lähde: Tilastokeskus) sekä taksiliikenteen kustannusindeksin (lähde: Traficom) kehitys vuonna 2018.

5 Suositukset

Taksiliikenteen täydentävästä hintaseurannasta tehtyjen tarkastelujen perusteella suositellaan, että Liikenne- ja viestintävirasto ryhtyy toteuttamaan määriteltyä ja testattua täydentävän hintaseurannan menettelyä. Toteutettu vuoden 2018 viimeisen neljänneksen hintaseuranta otetaan osaksi indeksin aikasarjaa. Hintaseurannan otokset ja painot on perusteltua tarkistaa ja päivittää seuraavan kerran jo vuonna 2020, koska markkinoiden muutos on nopeaa. Myös tiedonkeruutapaa on tällöin perusteltua tarkastella uudelleen.